

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 15 0 У 002513 16 Увп
Бања Лука, 31.10.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, председника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Ћурковића, чланова вијећа, уз судјеловање Здравке Чучак као записничара, у управном спору по тужби Г.Б. из Н., (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 03/4-560-622-4/99 од 06.04.2015. године Министарства (у даљем тексту: тужени), у предмету ревизије рјешења о утврђивању статуса ратног војног инвалида и права на личну инвалиднину, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Требињу број 15 0 У 002513 15 У од 17.11.2015. године, у нејавној сједници одржаној дана 31.10.2018. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена као неоснована тужба поднесена против уводно означеног акта туженог, донесеног у извршењу пресуде истог суда број ... од ...године, потврђене пресудом Врховног суда Р.С. број ... од ... године, којим је у поступку ревизије укинута рјешење Одјељења Општине Н., којим је тужиоцу признато својство ратног војног инвалида (у даљем тексту: РВИ) V категорије са ...% инвалидитета - трајно, по основу обољења задобијеног вршећи војну службу у Војсци Р.С. (ВРС), са правом на личну инвалиднину, те ријешено да му се даље признаје својство РВИ X категорије са ...% инвалидитета по истом основу, са правом на личну инвалиднину у мјесечном износу ..% од висине законске основице за обрачун мјесечних примања.

Одбијање тужбе је образложено тиме да је у поновном поступку ревизије тужени прибавио налаз и мишљење број ...од .... године Другостепене љекарске комисије, којим је тужилац по основу дегенеративног обољења кичменог стуба цијењен по оцјенској тачки 202-б Листе процената војног инвалидитета као саставног дијела Правилника о утврђивању процента војног инвалидитета („Службени гласник РС“ број 22/93, у даљем тексту: Правилник из 1993. године) у проценту од ...%, уз примјену члана 10. став 1, 2. и 3. тог правилника утврђујући му дјелимични удио војног инвалидитета од ...% тако да износи ...%, који проценат је утврђен сразмјерно утицају војне службе на настанак обољења у односу на друге факторе, који су били преовлађујући и учествовали са ...% у обољењу, јер је искључена траума као један од претежних узрока настанка обољења, усљед чега је дошло до разлике у односу на налаз и мишљење Првостепене љекарске комисије број ... од .... године којим је био цијењен по оцјенској тачки 201-в -...% али без примјене члана 10. став 2. Правилника из 1993. године. Како је такав налаз и мишљење Другостепене љекарске комисије, на којем се темељи оспорени акт, дат са опширним и јасним образложењем о начину утврђивања процента војног инвалидитета, након непосредног прегледа тужиоца и увида у медицинску документацију, у смислу члана 5. став 2. Правилника о раду љекарских комисија за оцјену војног инвалидитета („Службени

гласник РС“ број 100/12, у даљем тексту: Правилник о раду љекарских комисија), закључено је да се оспорени акт указује законитим, чиме је у свему поступљено у складу са упутама из претходне пресуде у чијем извршењу је донесен, сходно одредбама члана 41. став 2. Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Службени гласник РС“ број 55/07-пречишћени текст, 59/08 и 118/09, у даљем тексту: Закон о правима бораца - пречишћени текст).

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост, због повреде материјалног прописа и прописа о поступку од утицаја на рјешење ствари. Сматра да је Другостепена љекарска комисија у поступку доношења оспореног акта поступила супротно пресуди Врховног суда Републике Српске, ослањајући се искључиво на одредбе члана 10. Правилника из 1993. године, а не на одредбе члана 41. Закона о правима бораца – пречишћени текст на које је указано том пресудом у смислу да није било основа за примјену неуставних одредаба члана 10. став 1, 2. и 3. и члана 11. став 1. и 2. Правилника о утврђивању процента војног инвалидитета („Службени гласник РС“ број 31/10, у даљем тексту: Правилник из 2010. године) и његових табеларних прилога, тако да налаз и мишљење Другостепене љекарске комисије на којем се заснива оспорени акт не садржи детаљно образложење околности од утицаја на утврђивање укупног степена оштећења, већ су само паушално набројане релевантне околности за погоршање болести мултифакторијалне етиологије, што значи да не садржи ни посебно образложене разлоге за мање утврђени проценат инвалидитета у односу на налаз и мишљење Првостепене љекарске комисије. Истиче да прије ступања у ВРС није имао никакве знакове болести или оштећења кичме, па како је непрекидно био ангажован од ... до ... године а сада је у стању потпуне непокретности и укочености, у што се могла увјерити и Другостепена љекарска комисија иако том приликом није вршила никакав љекарски преглед (иако се то у налазу и мишљењу погрешно наводи), нити су прикупљени додатни налази о његовом здравственом стању, осим што је са њим обављен кратак информативни разговор, мишљења је да проценат његовог војног инвалидитета није могао бити правилно утврђен а још мање да се тиме побија налаз и мишљење Првостепене љекарске комисије од ... године по основу кога му је укинутим првостепеним рјешењем био признат статус РВИ V категорије са ...% инвалидитета трајно по основу обољења, посебно имајући у виду неуставност и незаконитост одредаба „Правилника о утврђивању процента војног инвалидитета“ на којима Другостепена љекарска комисија заснива свој налаз и мишљење, што је тужени безрезервно прихватио за подлогу оспореног акта. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на захтјев, тужени је остао код разлога оспореног акта, истичући да су сви наводи захтјева већ цијењени у оспореном акту и побијаној пресуди, па су без основа наводи захтјева да је оспореним актом дошло до смањења тужиоцевог војног инвалидитета, јер се у конкретном случају ради о адекватној процјени војног инвалидитета у складу са одредбама Правилника из 1993. године, који је био на правној снази у вријеме одлучивања о статусу тужиоца, тако да је војни инвалидитет утврђен сразмјерно тужиоцевом ангажману у рату и утицају на настанак обољења, посебно код чињенице да је у конкретном случају искључена траума као један од претежних узрока настанка обољења, а такође је без основа и тужиоцев навод о повреди „начела саслушања странке“ јер га је Другостепена комисија прегледала и обавила са њим разговор, чиме му је пружена могућност учешћа у поступку пред надлежним комисијама, који је специфичан и уско

стручан поступак вјештачења у оквиру управног поступка у којем се прибавља као доказно средство. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побиијану пресуду, оспорени акт и цијелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе 39. Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11- у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из списка предмета произлази да је тужиоцу првостепеним рјешењем од ...године, донесеним у поступку превођења у складу са Законом о правима бораца- пречишћени текст, и даље признато својство РВИ V категорије са ...% војног инвалидитета са правом на личну инвалиднину, на основу налаза и мишљења Првостепене љекарске комисије број ... од .... године, које рјешење је укинато рјешењем туженог од ... године и признат му статус РВИ X категорије са ...% инвалидитета. То рјешење је поништено пресудом нижестепеног суда број ... од ... године и предмет враћен туженом на поновни поступак, са образложењем да налаз и мишљење Другостепене љекарске комисије број ... од ... године на којем се заснивало то рјешење туженог, није потпун, јасан и довољно образложен. Потом је тужени донио ново рјешење од ... године којим је такође укинуо поменуто првостепено рјешење, признавши тужиоцу статус РВИ X категорије са ...% инвалидитета по основу обољења, које рјешење туженог је поништено пресудом нижестепеног суда број ... од ... године и предмет враћен туженом на поновно одлучивање, са образложењем да налаз и мишљење Другостепене љекарске комисије број ... од ... године није правилан, јер не испуњава услове из члана 197. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП) и услове из члана 5. Правилника о раду љекарских комисија за оцјену војног инвалидитета („Службени гласник РС“ број 100/12, у даљем тексту: Правилник о раду љекарских комисија), јер нису дати јасни разлози у погледу утврђивања војног инвалидитета сразмјерно тужиочевом војном ангажовању и утицају на настанак обољења, с обзиром да није наведено о којим војним факторима се ради, као и који су то други фактори и у ком обиму и због чега, утицали на настанак обољења, нити је јасно о којим болестима из става 1. члана 10. Правилника из 2010. године се ради, да би било јасно колики је максимални удио војног инвалидитета за те болести, позивањем на табеларни приказ који се налази у Прилогу број 2 тог правилника који чини његов саставни дио. Та пресуда је потврђена пресудом Врховног суда Р.С. број ... од ...године, одбијањем захтјева туженог за ванредно преиспитивање те пресуде нижестепеног суда, при чему је Врховни суд указао да је Одлуком Уставног суда Р.С. број ... од ... године утврђено да одредбе члана 10. став 1, 2. и 3. те члана 11. став 1. и 2. и члана 12. став 1. и 2. Правилника из 2010. године, као и истоименог правилника из 2012. године, нису биле у вријеме њиховог важења у сагласности са Уставом РС и законом, уз образложење да те одредбе нису у сагласности са одредбом члана 41. став 2. и 3. Закона о правима бораца- пречишћени текст, због чега се Правилником из 2010. године нису могле прописати болести које се приликом утврђивања процента војног инвалидитета неће узимати у обзир, па да би се начин утврђивања процента војног инвалидитета требао регулисати сразмјерно оштећењу организма које је настало као посљедица раније повреде, озљеде или болести задобијене под тим околностима, као и изузетно поводом погоршане болести и болести непознате етиологије, те на основу тако проведеног поступка правилно утврдити удио војног инвалидитета узимајући у обзир и дужину војног ангажовања, услове, животну доб и слично.

Поступајући у извршењу те пресуде, тужени је донио оспорени акт који се темељи на налазу и мишљењу Другостепене љекарске комисије број ... од ... године, у којем је

констатовано да се код тужиоца ради о дегенеративном обољењу кичменог стуба у подручју слабинског дијела и стању након операције дискусхерније Л5/С1 и Л4/Л5, те умјерено јаком лезијом корјенова Л3, Л4 и Л5 С1 десно и умјерено јаком радикуларном лезијом корјена Л4 Л5 С1 лијево, које описане лезије корјенова нерава су поткријепљене ЕМНГ налазом број ... од ... године издатом у Болници у Ф., што је потврђено и осталом медицинском документацијом, између осталог Отпусницом из Бање В.В.1.- В.2. број ... од ...године, а да у медицинској и војној документацији нема података о трауми задобијеној под околностима вршења војне службе, тако да се та траума као етиолошки фактор искључује. Имајући у виду да се ради о обољењу мултифакторијалне етиологије из члана 10. ст. 2. Правилника из 1993. године, значи да је на настанак обољења утицало више фактора, па је цијењен по оцјенској тачки 202-б (спондилартроза и спондилартрит, ако постоје промјене утврђене рендгенским прегледом, са оштећењем функција кичменог стуба и неуролошким испадима, ...) у проценту од ...%, па пошто се ради о обољењу из чл 10. ст. 2. тог правилника, гдје је искључена траума као један од претежних узрока настанка обољења, у тој оцјенској тачки је војни инвалидитет цијењен дјелимично у проценту од ...% тако да износи ...%, према искуствима медицинске науке са толиким учешћем у рату те појачаним физичким напорима, изложености неповољним метеоролошким условима, који учествују у настанку наведеног обољења. При томе је дато појашњење да се тај налаз и мишљење разликује од налаза и мишљења Првостепене љекарске комисије број... од... године, у примјени члана 10. Правилника из 1993. године, јер је војни инвалидитет утврђен сразмјерно војном ангажману и утицају на настанак обољења, па како је чланом 125. Закона о правима бораца-пречишћени текст предвиђено да лице коме је статус и право признато по прописима који су били на снази до дана ступања на снагу тог закона, задржава тај статус и право, без обзира што је по том закону за признавање статуса РВИ по основу обољења потребно да оно износи најмање ...% оштећења здравља, оспореним акто је одлучено као у његовом диспозитиву. Побијаном пресудом је оспорени акт потврђен, са разлозима већ изнесеним у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Наиме, поступајући у извршењу раније пресуде нижестепеног суда, прихватањем новог налаза и мишљења Другостепене љекарске комисије број ... од ... године, тужени је у оспореном акту дао довољно јасне и аргументоване разлоге за утврђење тужиоцу својства РВИ Х категорије са ...% војног инвалидитета, цијенивши га по оцјенској тачки 202-б-...% по основу дегенеративног обољења кичменог стуба у подручју слабинског дијела и стању након операције дискусхерније Л5/С1 и Л4/Л5, те умјерено јаком лезијом корјенова Л3, Л4 и Л5 С1 десно, као и умјерено јаком радикуларном лезијом корјенова Л4 Л5 С1 лијево, што је поткријепљено медицинском документацијом у спису предмета на коју се тужени позвао. Како нема података о трауми задобијеној под околностима вршења војне службе, траума је као етиолошки фактор искључена, због чега није цијењен по оцјенској тачки 201-в-...% по којој је био раније цијењен од стране Првостепене љекарске комисије, која оцјенска тачка предвиђа верификовану трауму, а које у конкретном случају није било. Будући да се након извршене операције 1995. године, код тужиоца ради о умјерено јакој лезији корјенова, правилно је и цијењен по оцјенској тачки 202-б (спондилартроза и спондилартрит, са оштећењем функција кичменог стуба и неуролошким испадима, ... до ...) у проценту од ...%, уз примјену члана 10. став 2. Правилника из 1993. године јер се ради о обољењу мултифакторијалне етиологије, при чему је утврђени проценат војног инвалидитета по тој тачки цијењен дјелимично у проценту од ... % тако да износи ... %, позивајући се на искуства медицинске науке у вези са тужиочевим учешћем у рату и појачаним физичким напорима, као и изложености

неповољним метеоролошким условима који учествују у настанку обољења. При томе је дато ваљано образложење да се таква оцјена разликује у примјени члана 10. Правилника из 1993. године, у односу на налаз и мишљење Првостепене лекарске комисије број ... од ... године, јер је новим налазом и мишљењем војни инвалидитет утврђен сразмјерно војном ангажману и утицају тог ангажмана на настанак обољења, сходно чему је такав налаз и мишљење тужени прихватио као правилан, будући да је дат у складу са чланом 5. став 2. Правилника о раду лекарских комисија, јер садржи довољно јасне разлоге за утврђени проценат војног инвалидитета према доприносу вршења војне службе на настанак оштећења организма, на чији настанак обољења је утицало више ендогених фактора, превасходно због унутрашњих узрока, без дјеловања непосредних спољних фактора који се односе на вршење војне службе.

Тиме су отклоњени недостаци у односу на образложење ранијег рјешења туженог које је поништено претходном пресудом нижестепеног суда, а у чијем извршењу је донесен оспорени акт, тако да је тужени правилно примијенио одредбу члана 41. став 2. Закона о правима бораца - пречишћени текст која се односи на то да се проценат војног инвалидитета одређује сразмјерно оштећењу организма које је настало као последица болести задобијене под околностима вршења војне службе, који проценат је утврђен примјеном члана 10. став 2. Правилника из 1993. године, који предвиђа да ако су прве појаве обољења ендогених или других урођених или стечених обољења, чија је етиологија непозната, настале у току вршења војне службе или се здравствено стање у тим околностима знатније погоршало, с обзиром на уобичајени ток болести или су те околности ометале правилно лијечење, може се сматрати да су те околности убрзале неповољан развој обољења, те се изузетно може дјелимично признати војни инвалидитет, како је то учињено у конкретном случају, о чему је тужени у оспореном акту дао ваљане разлоге. Стога је без основа позивање тужиоца на одредбе члана 10. Правилника из 2010. године и прилоге тог правилника, на шта је указано пресудом Врховног суда Републике Српске, који правилник је у том дијелу оглашен неуставним, па тако да одредбе тог правилника и нису примијењене у конкретном случају.

Имајући у виду све наведено, како ни остали наводи из захтјева, што се односи и на повреду начела саслушања странке из члана 9. ЗОУП-а јер је тужиоцу омогућено учешће у проведеном поступку и изјашњавање на налаз и мишљење на којем се темељи оспорени акт, нису могли утицати на другачије одлучивање, овај суд налази да побијаном пресудом нису остварени разлози из члана 35. става 2. ЗУС-а, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Здравка Чучак

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић